

Folketinget fortsætter med at smide penge i et zombieselskab

Børsen den 16 juni 2022

Det er ikke længere siden end februar, at vi skrev om SAS på denne plads, men selskabet er i nyhederne igen. Fallitten truer endnu en gang, mens piloter og andet personale er på krigsstien og på nippet til at strejke.

For en virksomhed på markedsvilkår er kombinationen absurd - yderligere strejker kan hurtigt presse SAS over kanten mod afgrunden - men fra at have været et klassisk eksempel er SAS nu nærmest en parodi på en halvoffentlig virksomhed.

Det ligger næsten i definitionen, at et selskab, der tjener penge i gode tider, men taber endnu flere i dårlige, ikke er levedygtigt på langt sigt. Det er desværre en præcis karakteristik af SAS, og en del af grunden til at den svenske stat har meddelt, at man ikke skyder flere midler i selskabet. På sigt vil svenskerne ud af selskabet, som den norske stat allerede for fire år siden forlod.

De seneste år har Sverige og Danmark skudt ca. 10,5 mia. kr. i selskabet. Det seneste kvartal har SAS tabt 1,1 mia. kr., og 1,8 mia. i kvartalet før. Årene før nedlukningerne var heller ikke gode, og man skal blot tilbage til november 2011, før SAS bogstaveligt talt var dage fra konkursen.

De sidste 20 års historie består af kriser, SAS planer for genopretning og blokade fra forbløffende militante fagforeninger. Som årene er gået, er SAS blevet stadigt mindre konkurrencedygtig og mere politisk afhængig. Alligevel har Frederiksen-regeringen i sin visdom - modsat Sverige og Norge - besluttet at øge Danmarks engagement i SAS. Den danske stat ejer p. t. knap 22 pct. af selskabet, mens en ny politisk aftale åbner op for op til 30 pct. statsligt ejerskab og eftergivelse af selskabets gæld.

Argumenterne, man hører fra politikere på begge sider af Folketinget, er, at SAS er vigtig for Københavns Lufthavn, og lufthavnen er vigtig for Danmark. Et yderligere argument synes at være, at det er vigtigt at redde SAS, fordi tidligere milliardredninger ellers ville være tabt, og at nogle få offentlige milliarder kan overtale private investorer til at bidrage endnu flere milliarder til redningen.

Gode penge efter zombieselskab Folketingets beslutning er muligvis politisk opportunt, når man beskytter en række arbejdspladser, som synes ekstra vigtige for fagbevægelsen.

Fra en økonomisk vinkel er den dog groft inkompetent, ligesom argumenterne er det.

Det påstås f. eks., at Københavns Lufthavn ville miste sin status som hub uden støtte til SAS. Regeringen ignorerer dermed, at SAS oprindeligt planlagde, at Stockholm skulle være den nordiske hub, men at markedet valgte København mod selskabets ønsker. Den situation ændres ikke, hvis markedet fravælger SAS.

I sidste ende kaster Folketinget dermed gode penge efter dårlige for at holde et zombieselskab i live, og man regner med, at private gør det samme. Personligt ville jeg ikke røre SAS-aktien med en ildtang: Selskabet er allerede afgået ved døden.

Christian Bjørnskov